

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

NAUJIENOS

VISŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

VOL. LXVIII

Price 25c

Chicago, Ill. — Trečiadienis, Wednesday, September 16, 1981

Nr. 176

VOKIETIJOJE SUŽEIDĖ JAV KARO VADA

RUSAI KURSTĖ EGIPTO MULAS ANVAR SADATUI NUVERSTI

PREZIDENTAS TVIRTINA, KAD SUMITĖJI PRISI-
PAZINO PRIE RYŠIŲ SU MASKVOS AGENTAIS

KAIRAS, Egiptas. — Maskvos agentai, užmezgę ryšius su tikinčiais musulmonais, pamažu ruošė nuotakas prezidentui Sadatui nuversti, antradienį per televiziją pareiškė Anwar Sadatas, Egipto prezidentas. Sadatas kalbėjo pustrėčios valandos, aiškindamas gyventojams, kodėl jis įpareigojo vidaus reikalų ministrą sumti 1,654 žmones, nuolat agitavusius prieš dabartinę santvarką.

Suimtųjų tarpe yra trys buvę ministrai, daug tikybininkų, profesorių, studentų, keli žurnalistai ir net mokytojai, kurie agitavo prieš demokratine santvarką, kvietė ruošti prie perversmo ir įvesti "geresnę santvarką".

Prezidentas pareiškė, kad pasibėgę Egipto gyventojų kurstymas ir ginklavimas, pasibėgę ginkluoti streikai ir teroras. Pradžioje pats Sadatas domėjosi nepatenkintųjų idėjomis ir visai nesirėmė jiems kliudyti. Jis norėjo, kad jie patys įsitikintų savo minčių klaidingumu, bet kai pamatė, kad ruošiamas galas demokratiniams Egiptui ir griaučia ma demokratine santvarką, nusprendė, kad tokiai veiklai turi būti pastotas kelias.

— Jeigu ką nors rasiu su ginklu, bandanti nugriauti dabartinę santvarką, tai tam sprandą nusuksi, — pareiškė prezidentas. — Rusai planavo pagrobti Egipto vyriausybę ir šitokių būdų diktuoti visam arabų pasauliui. Praeitą savaitę įvykdė suėmimą užkirtą kelių Sovietų planuojamam perversmui. Rusai neįsakinės arabų pasauliui.

— Niekas nenaudos Egipto mokių perversmui prieš Egiptą, — pareiškė Sadatas. Jis priminė, kad Egipte joks mulla jokioje moshėje neves propagandos prieš Egiptą. Egipto moshėse pamokslai bus sakomi už Egiptą, bet ne už kitų kraštų mullų idėjas. — Kas nusizengs šiam potvarkiui, tai aš bausiu visu griežtumu. Net ir tuo atveju, jeigu nusikalstų mano tėvas, tai pas mane nebus jokio pasigailėjimo, — pareiškė prezidentas Sadatas.

— Egipto kariuomenė pilniausiai pritaria Sadato planams suvaldyti Irano islamičių skelbiamas priešvalstybines idėjas.

— Antradienį aukso uncija kainavo \$456.

KALENDORELIS

Rugsėjo 16: Kornelijus, Kiprijonas, Speka, Taurorė, Rindaugas.

Saulė teka 6:31, leidžiasi 6:59.
Oras šiltas.

LAIVAS ISTOVEJO JŪROS DUGNE 128 METUS

WASHINGTON, D.C. — Britų laivas "Breadalbane" prieš 128 metus išplaukė į Kanados šiaurę ieškoti kelio į Japoniją. Šiaurės ledai laivą taip suspaudė, kad jis su visa įgula nugarėjo į jūros dugną. Niekas apie jį nieko negirdėjo 128 metus.

Praeitais metais Joseph MacInnis nustatė, kur tas laivas buvo netoli Berkley salos, 100 mylių atstumu nuo magnetinio ašigalio. Šiais metais tas pats MacInnis nuleido modernias priemones jūros dugnui tyrinėti ir padarė laivo nuotraukas. Pasirodė, kada laivą suspaudė ašigalio ledai ir jis per 15 minučių pasiekė jūros dugną, jis leidosi stacias ir jūros dugne taip atsislojo. Pareiškė, kad šaltas vanduo nenaikina medžio, virvių ir geležies.

MacInnis pirmadienį parodė tas nuotraukas National Geographic Society nariams ir šiaurės tyrinėtojams. Jie visi stebėjosi parodytomis labai gyvomis nuotraukomis. Dar labiau juos stebino labai gražiai atrodantis jūros dugnas, slovinis, lyg būtų laivas.

Alecinčiais metais specialios ekspedicija leis 302 pėdų gilumon ir bandys išgauti laivą ir pamatyti, kas ten yra ir ką galima iškelti į paviršių.

NAUJOS ŽEMĖS ŪKIO MASINOS

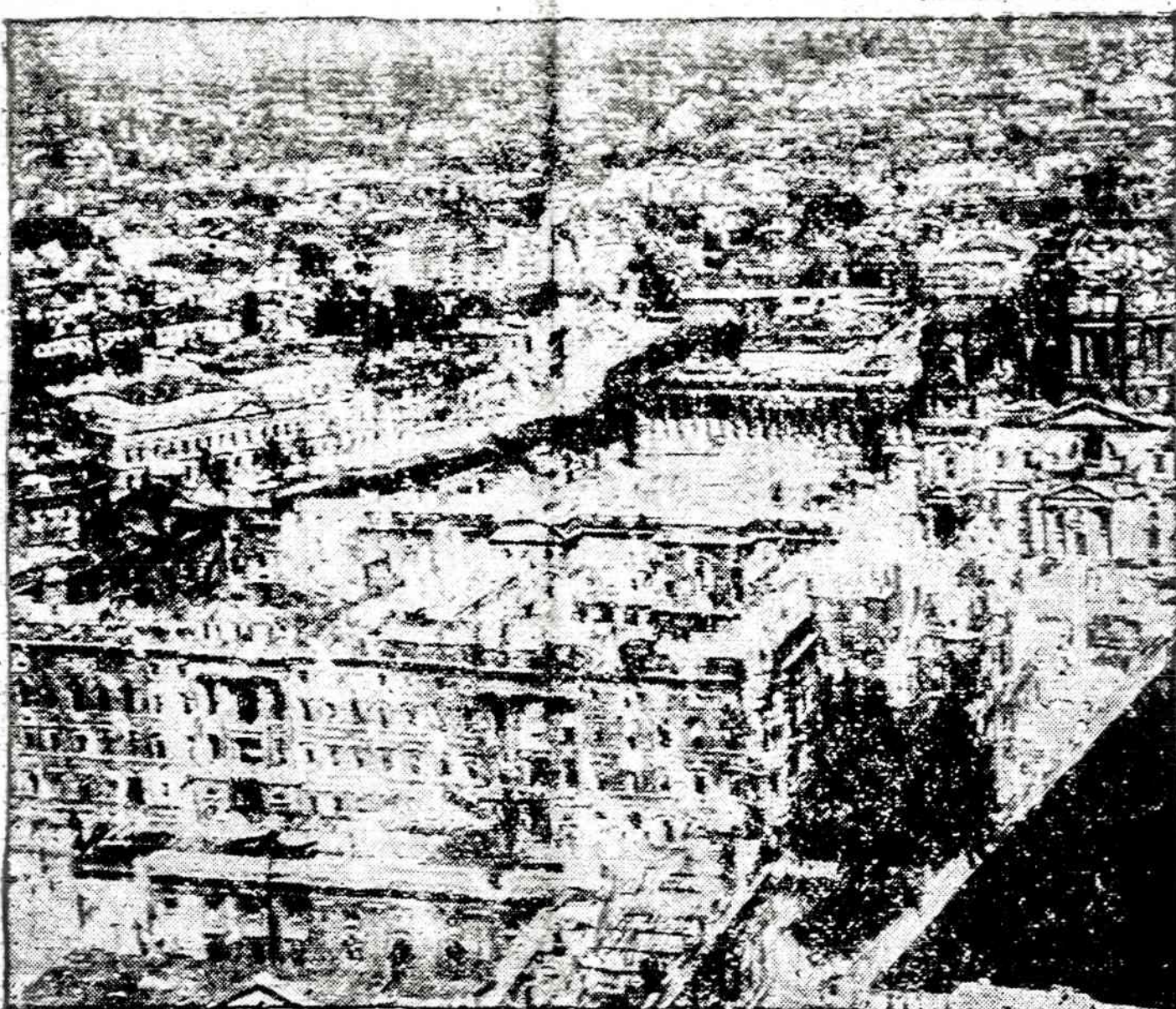
KANSAS CITY, Mo. — International Harvester bendrovė išleido rinkon tris naujo tipo traktorius, 135, 160 ir 185 arklio jėgų. Jie kainuoja nuo \$44,000 iki \$57,000, taigi 10-14% brangesni už iki šiol parduojamus.

Nežiūrint reikiamo greičio ir didumo, naujieji traktoriai yra ekonomiški, todėl jiems rinkas bus palanki.

— Uraganas "Harvey" pirmadienį pasuko į Bermudų salas.

Prezidentas Sadatas vakar pranešė visiems krašto gyventojams, kad jis neleis muloms agituoti prieš demokratine Egipto santvarką ir baus kiekvieną, kuris bandys įsigyti ginklą.

Berlyne vyko 40,000 vokiečių jaunimo demonstracija prieš pasiryžimą gintis nuo rusų neutrono bombos. Apie tūkstantis jaunuolių pradėjo daužyti krautuves, bet policijos buvo greitai suvaldyti.

REIKIA PALAIKYTI VISĄ PREZIDENTO EKONOMINĘ PROGRAMĄ

BEIKSMINGI IZDO SEKRETORIAUS PAREISKIMAI

CHICAGO, Ill. — Darbo Dienos savaitgalio proga daugelis administracijos aukštų pareigūnų linkęsi Amerikos vidurvakariuose, stengdamiesi įtikinti gyventojus, kad prez. Reagano ekonominė programa yra tinkamiausia šiais suirutės laikais.

Pirmadienį, Chicago's Conrad Hilton viešbutyje kalbėjo Izdo sekretorius Donald T. Regan Civic federacijos nariams ir jų svečiams. Prieš iškilmingus pietus, sekretorius D. T. Regan turėjo spaudos konferenciją. Jis pareiškė, kad administracija yra pasiryžusi įvykdyti visą prezidento Reagano ekonominę programą bei planus, kuriuose niekas nebus keičiamas. 1982 metais bus daugiau pinigų namų statybai ir jų ilgalaikės paskolos bus daug mažesniais nuosimčiais. Kalbant apie jas, jų nuosimčiai taip pat žymiai sumažės ir tai teigiamai atsilieps ir ekonomijai. Ypatingai nuosimčiai už paskolas pradės mažėti paskutiniais šių metų mėnesiais, bet konkrečių skaičių nenurodė.

Pradėjus gyvėti ekonomijai, atsisiras daugiau pinigų namų skoloms. Taupymo ir skolinimo bendrovėse. Jos buvo ir liks pagrindiniu šaltiniu paskoloms, žinomoms mokiųjų vardu.

Sekr. Reganas patikino korespondentus, kad prezidentas savo ekonomines programas apvaisina 1984 m. subalansuotu biudžetu, kurį pažadėjo balsuotojams subalansuoti. Jau dabar atsiima Dow Jones ir kitos akcijos rinkoje. Jų kainos buvo žymiai nukritusios. Iš Chicago's sek. Reganas išvyko kalbėti į Holland, Mich., ir į Indianapolį, Indianoje.

— Jungtinės Tautos visais 117 balsų sutiko pritaikyti sankcijas Pietų Afrikai už tai, kad neleidžia Namibijai tapti nepriklausoma.

PRANCŪZAI GAMINS NEUTRONO BOMBAS

PARYŽIUS. — Socialistas Prancūzijos prezidentas Mitterrand atomo bombos negamins, kaip kadaise darė generolas C. de Gaulle, sukišdamas visą kraštą aukšų ir atomo bombos gamyba, bet Mitterrand įpareigojo premjerą Pierre Mauroy pradėti gaminti neutrono bombas. Jos pigesnės. Įsakyta ne tik imtis priemonių neutrono bomboms gaminti, bet taip pat įsakyta sudaryti didokas jų atsargas.

Prancūzai, pasidarę neutrono bombos sandėlius, neteks mažybino komplekso ir jausis lygiais su bombas turinčiais.

UŽDARO PLIENO LIEJYKLĄ

Taupumo ir taupymo sumetimais viduryje gruodžio mėnesio Ford Motor bendrovė uždaro Michigan Casting bendrovę, esančią Flat Rock, Mich. Įmonėje dirbą apie 2,400 darbininkų bus pasiųsti į Rouge River dirbuvės.

ČIKAGOS SIONISTAI PROTESTUOJA

Grupė Čikagos sionistų, vadovaujami Abe Kogano, buvo išvykę Izraelio studijuoti AVAKS lėktuvų pardavimo Saudi Arabijai pasekmes. Po dviejų savaičių grįžę padėjo akciją Kongrese ir visuomenėje, kad minimi lėktuvai nebūtų parduoti.

— Prez. Mitterrand tikisi duoti darbo dešimčiai tūkstančių Prancūzijos darbininkų prie neutrono bombų gamybos.

NORVEGIJOJE RINKIMUS LAIMEJO DEŠINIEJI

OSLO. — Norvegijos parlamento rinkimus praėjusią savaitę laimėjo dešinieji. Paskutinius šešerius metus kraštą valdė socialdemokratai, vadovaujami advokatės G. Harlem Bruntland. Antradienį paskelbti daviniai rodo, kad ji gavo daugiau balsų, net 37,6%, tuo tarpu konservatoriai tesurinko tik 31,7 nuos.

Prezidentas turėtų paprašyti socialdemokratų sudaryti naują vyriausybę, bet jie nepajėgs gauti pusę balsų. Tuo tarpu konservatoriai dar prieš rinkimus buvo sudarę koaliciją su keliomis mažomis politinėmis grupėmis ir pajėgs gauti reikalingą balsų daugumą parlamente.

KREMLIUS PAKĖLĖ VODKOS KAINĄ

MASKVA, Rusija. — Sovietų Sąjungos valdovai antradienį pakėlė gazolino, vedkos, aukso gaminiams, vlnai, kašmiron meztiniams, kilimams, stiklo darbinams ir visai eilei kitų prekių kainas.

Nikolai Gluškovas pasirodė televizijoje ir paskelbė, kad nuo rugsėjo 15 dienos valdžia nutarė pakelti kainas visai eilei produktų. Gazolinui pakėlė kainas dvigubai, o vodkai ir kitiems gaminiams pakeliamos nuo 17 iki 27%. Litras gazolino kainuos du rubliai ir 12 kapeikų. Degtinės puslitrės kainavo 5 rubliai ir 35 kapeikos, o dabar kainuos 6 rub. 25 kapeikos.

Anglikasams pakėlė algas, bet kitiems darbininkams dar nekeliu.

— Britų premjerė priėmė atsišalinimo pareiškimus iš trijų ministrų, nesutinkančių su josios užsienio ir vidaus politika.

— Irane spalio mėnesį vyks prezidento rinkimai.

GEN. FREDERICK J. KROESSEN NUVEŽTAS Į LIGONINĘ

AMERIKOS IR VOKIETIŲ POLICIJA STENGIASI
ISAISKINTI PASIKESINTOJUS

HEIDELBERGAS, Vak. Vokietija. — Antradienį grupė teroristų bandė nužudyti generolą Frederick J. Kroesen, vyriausią Amerikos ginkluotųjų jėgų vadą Vak. Vokietijoje. Antradienio rytą jis dalyvavo karo vadų pasitarime ir savo mašina važiuojo į užmiestyje esantį štabą, kai grupės teroristų buvo užpuolus.

Generolo Kroesen automobilis buvo paleisti šūviai iš šalia kelio esančio miško ir krūmų, o automobilis sulėtinus greitį, mašiną buvo paleista rankinė granata. Automobilis buvo kulkų subraižytas, o rankinės granatos liepsnos generolo automobilį apšvilino, o patį generolą Kroesena gerokai sužeidė.

Radio bangomis tuojau buvo paprašyta pagalba ir apsauga. Gen. Kroesen, lipdamas į kitą mašiną, pasakė:

— Ateityje karo vadas, ko geriausia, turės važinėti šarvuotyje. Gen. Kroesen sužeistas, bet gyvybei pavojaus nėra. Jam buvo suteikta pirmoji pagalba. Jis nuvežtas į amerikiečių ligoninę.

Tuo pat metu pranešta vokiečių policijai, kuri apsaugomiestelį, iš kurio generolo mašina buvo paleistos kulkos, mesla rankinė granata. Ar vokiečiai ką nors išaiškino, tuo tarpu dar nežinia, bet vokiečiai turėtų nusistatyti, kas kėsinosi prieš JAV karo jėgų viršininką. Vokiečių policija yra gana paslaugi, turi priemonių nusikaltėliams sučiupti. Vokiečiai žino, kas panašius teroro aktus gali vykdyti.

Reikia pasakyti, kad vokiečiai nori turėti Amerikos karo jėgas Vokietijoje. Patys vokiečiai prae ir prašo JAV karo jėgų neatsukti iš Vokietijos. Kiekvienais metais, kai Amerikos vyriausybė užsimena apie JAV karo jėgų sumažinimą Vokietijoje, tai vokiečiai prašytė prašo nemažinti ir neatsukti karo jėgų. Vokiečiai net suliko prisidėti prie Amerikos karių išlaikymo Vokietijoje. Vokiečių vyriausybė taip

Francois Mitterrand

Prancūzijos prez. Mitterrand įsakė premjerui Mauroy pasirošti gaminti neutrono bombas, kol sudarys dideles jų bombų atsargas.

KRIMINALISTAI ŽUDOSI

Sekmadienį, prie Crete miestelio, Mercedes Benz automobilio bagažinėje, rastas 50 metų kriminalistų gaujos vado Nicholas J. D'Andrea lavonas. Manoma, kad jis buvo prieš nužudymą kankinamas, reikalaujant pasakyti, kas šovė į mafijos vadovą Alfred Pilotto. D'Andrea iš Chicago Heights buvo mafijos vadovo Albert Caesar Tocco dešinė ranka. Jie veikė Will apskrityje.

ZEMĖS DREBĖJIMAS PUERTO RICO IR DOMINKOJE

SAN JUAN. — Pirmadienio rytą drebėjo žemė Puerto Rico sostinėje, San Juan mieste ir apylinkėse. Taip pat tuo pat laiku drebėjo žemė Dominikos sostinėje, Santo Domingo mieste.

Drebėjimo centras buvo Mona saloje, apie 100 mylių nuo Dominikos pakrantės. Žemesnių nuostolių nepadarėta, žmonių aukų nebuvo. Drebėjimas buvo užregistruotas 5,6 stiprumo Richterio skalėje.

SAUDI ARABIJĄ GAUS LĖKTUVAS

WASHINGTON, D.C. — Prezidentas Reaganas išklaušė Izraelio premjero planus Saudi Arabijos lėktuvams kontroliuoti, bet kai prezidentas Reaganas, Jėgino išklaušęs, jam pasakė, kad Saudi Arabija gaus keturis didžiulius radarinius lėktuvus, tai Beginas nutiko ir sutiko.

Saudi Arabijai lėktuvai reikalingi, kad jos nafta galėtų laisvai plaukti į Vakarus. Laikui bėgant, reikalai gali pasikeisti, bet šiuo metu vakarams Saudi Arabijos nafta yra reikalinga, todėl Saudi Arabija lėktuvus gaus, kad galėtų garantuoti tos naftos plaukimą į Vakarus.

Izraelio nepriklausomybė labai svarbi, ji brangiai kainuoja, bet naftos plaukimas į Vakarus yra taip pat labai svarbus.

pat pasižadėjo padėti apsaugoti amerikiečius Vokietijoje.

Vokiečiai žino, kad be amerikiečių vokiečiai nepajėgtų pasipriešinti Sovietų karo jėgoms. Vokiečiai suinteresuoti, kad JAV karo jėgos būtų Vokietijoje ir kad jos būtų saugios. To saugumo, kaip matome iš šio pranešimo, Vokietijoje nėra. Šiandien paskelbtas pranešimas nėra vienintelis.

Rugpjūčio 31 d. galinga bomba sprogo Ramstein kareivinėse, kur padaryta daug žalos kariškam pastatui ir sunkiai sužeista 15 žmonių. Ten buvo sužeistas Amerikos generolas. Rugsėjo 1 dieną Wiesbadeno kareivinių pastatas ir vėl buvo gerokai apgadintas. Amerikos kariai turės imtis priemonių apsaugoti nuo teroristų Vokietijoje.

MODERNI MOZAIKA IR MAGARYČIOS

Dėsto RIMAS NERIMAVICIUS

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

— Maiki, aš bijau, kad Amerikoje žmonės nepradėtų šaudyti, pan. kaip Irane ir Airijoje. — Sausos ir Amerikoje. Kasdien nušautama daug žmonių. — Taip, bet valdžia leidžia ne tik šautuvus turėti, bet leidžia žmonėms šaudymo pratimus daryti, net vaikus treniruoja šaudyti. Tūkstančiai priklauso prie šaudymo klubų. Tik pamanyk, kiek vaikų gatvėse šautuvus nešiojasi. — Ginklas blogose rankose pavojingas, bet ir reikalingas tvarkai palaikyti-apsiginti nuo piktos valios žmonių. Kiniečiai taip pat savo vaikus lavina ginklų vartoti, kad mokėtų ginti savo kraštą nuo priešo. Bet kiniečiai kitokie žmonės, tėve. O mes turime leidimą ginklų laikyti savo apsaugai. Ta proga pasi-
naudoja ir blogos valios žmonės. — Maiki, išeina taip, kaip buvo prohibicijos laikais. „Mun-šaina“ valdžia draudė virti, o vis dėlto virė. Fabrikai gamino visokius prietaisus alkoholiui virti. Krautuvių langai buvo pristatyti buteliu, kamščiu, katile, kamščiams užkimšti spaus-
tukų ir t. t. Žmonės patys virė ir slapta pirkė ir gėrė. Daug kas apako nuo „naminėlių“. Mano pažįstamas kaimynas buvo gu-
drenis. Jis atidarė kirpyklą, bet kirpti jis nemokėjo. Kad at-
dytų kaip reikia, iš kaimyno kirpyklos atsinešė plaukų, pri-
barstė aplink kėdes. Bizni dar-
už durų užpakalinėje kambaryje. — „naminėlė“ pardavinė-
jo. Jis pats jos nevėrė, bet gau-

davo iš kitų. Jo kirpyklą lankė kas tik žinojo, pirkė ir gėrė, kol atėjo prohibicijos agentai plau-
kų nusikirpti. „Kirpėjas“, nieko blogo nemanydamas, atnešė pil-
ną galoną naminėlių. Agentas su-
mokojo kiek buvo prašyta ir pa-
rodė savo kortelę, kad yra val-
džios agentas. — Kaip toliau buvo, tėve? — Kirpyklą uždarė. — Tai ne pirmas atsitikimas, tėve. Vienas latvis virė „Salu-
tarą Biterį“. Garsino laikraščiu-
se kaip viduriams liuosuoti vais-
tą-vyną. Kai valdžios agentai pas-
tebėjo krautuvis lange pristaty-
ta Salutarą buteliu, užėjo pasi-
teirauti. Paragavo ir gerokai
„įkauso“, tada ir pasibaigė Sa-
lutaro biznesas. — Matai, Maiki, uždraustas
vaisius veda į pagundą. — Taip, tėve, blogi dalykai ne
apsimoka. — Palauk, Maiki, aš dar noriu
vieno dalyko jūs paklausti. Už
kokį patarnavimą miestui reikės
mokėti vieną centą takų. Jau
ir taip du centus pakėlė pirk-
nius, o dabar — vėl kelis! — Šitas klausimas kelia kita
klausimą, tėve. Yra visokios rū-
šies patarnavimų. — Išeina taip, kad sakysime,
restorano padavėjai reikės mo-
kėti ekstra 1 centą takų, nes-
kaitant „tipso“. O gal padavė-
jurės ta centą atiduoti miestui?
Kitas klausimas: Jeigu mano
ciaupas sugedo ir aš pakviečiu
plumberį, kad pataisytų, tai aš
jam, ar jis man turėtų mokėti
vieną centą už patarnavimą?
Staciai durnas dalykas, Maiki!

— Nesuprantu iš aš, tėve, kaip čia yra ir kaip bus. — Man atrodo, kad kas nors
netvarkoje su transporto reika-
lais. Popierinių dolerių daržinė
privirsta, o taksus ir važmos mo-
kestį kelia. Sako, kad tuos su-
vežtus pinigų suskaičiuoti ne-
apsimoka — kainuotų pusę mili-
jono dolerių. — Matai, tėve, visi spaudžia
tavo kišenių, o duoti mažai te-
duoda. Jau ir bankai varžo pini-
gus todėl, kad infliacijos lieps-
nas apmašintų, kurios ryja pi-
nigus be jokios atodairos. Kai
kurie bankai leidžia pinigų išsi-
imti tiksliai vieną kartą per mė-
nesį. O jeigu išsiimsi didesnę
sumą, praneš mokesčių įstaigai.
— Man tokie dalykai nerūpi.
Maiki. Nieko neturiu, nieko ir
nereikia. — Tai lik sveikas, tėve.

Raudonsnapių sukaktuvės

— Aš ne rudas, o raudonas
Nuo savo jaunų dienų.
Mano „bosas“ Kremliaus ponas —
„Bosas“ visų raudonų. — Kas man Lietuva tėvyne,
Josios laisvė kam verta?
Gieda „Laisvė“ brooklyninė,
Kremliaus spektru apšviesta.
Stai, „Gimtasis Kraštas“ skelbia,
Džiaugias Bimba ir Venta;
Septyniš dekadas staigia,
Kremliaus grašiais paremta.

Sypsoi proletariatas,
Karosienė ir Juška;
Sovietinis konsulas,
Viljoja su bumaska.

Sėdi draugė Mizarienė —
Išdavikai mūsų tautos,
Karosas ir Petrikienė,
Laurinčukas iš „Tiesos“.

Juškys — Kremliaus kolaboran-
[tas,

„Konsulas“, būk, Lietuvos.
Tikras raudonųjų brantas,
Agitpropas iš Maskvos.

Dobrynino telegramą
Skaitė iškamša Juškys —
Taip „laisviečiams“ „rojaus“

Bruka Kremliaus samdiny.
[meną

Čirškė „Lakštūcių“ kvartetas
Su paterškomis gerklėje,
Kūrė „Laisvei“ epitetus
Kremliaus meškos sterblėje.

Atvežė juosta, medalį
Okupuotos Lietuvos;
Bimbai ordina draugystės
Autokratiškos Maskvos.

Juos iš Vilniaus debiutavo
Stasiūnaitė su daina.
O Katilius smuiku savo
Zavė muzika sena.

Rodė meną ir Stravinską,
Spaudė piano klavišius.
Ir Kuzmickas iš Floridos
Palinksmo saviškius.

„Daily World“ narys raudonas,

Nebereikėjo revoliucijos tik dėl dviejų laipsnių

Prahoje, Čekoslovakijoje, pla-
ciai pasakojama istorija apie
Brežnevą, kuris numirė ir emė
ir nuėjo, atrodo, į tą vietą, iš
kurios pagal nuopelnus jau skir-
stoma, kur teks išbūti visą am-
žinybę. Nuejo jis ten, laukia jis ten
savo eilės ir susitinka paskutinį-
jį Rusijos carą Nikolajų. Caras
ir klausia Brežnevą: — Sakyk man, ar mano šven-
toji Rusija vis tebėra didžioji
galybė? — Taip, tikrai, — atsako Brež-
nevas. — O ar ji vis dar tebėra didi-
dele armija? — Taip. — Ir puikų laivyną? — Taip, tikrai. — O ar ji vis tebėra didi-
sai nuo Baltijos iki Pacifiko vā-
denyno? — Tebesitėsia. — O slaptoji policija ar ir da-
bar tebėra žmonės po savo
kumščiu? — Tebėlaiko.

Jauną vedusi pora sėdi už sta-
lo, nepalaikanti jokios kalbos,
lyg susikaupe: — Kodėl sėdi taip nuliūdę?
— klausia žmona. — Argi tu pamiršai, kas mums
buvo pasakyta prie vedybų.
Meilė viską perneša, visko daug
žada, pakencia viską... — Taip, — atsako vyras. Aš
žinau. Tačiau nepasakyta ar
meilė viską valgo? * * *

Laimės spėjikas: — Tavo vy-
ras bus gražus, protingas ir la-
bai turtingas. Jauna moteris: — Kaip būtų
malonu. Bet pasakyk, kas man
daryti su tuo, kurį aš dabar tu-
riu? * * *

Išsiblaškęs profesorius trium-
fališkai praneša žmonai: — Matai, neišsipildė tavo pra-
nasystės, kad aš šiandien kur
nors paliksiu lietsargį. Aš jį pa-
sinešiau namo. — Mielasis, juk lietsargis yra
namuose. Užmiršai jį pasiimti.

VELNIO ETATAI

Viename krašte kažkaip iškrito amaras ant visų ne-
dorų žmonių. Kaip rudens lapai nuo medžių, taip ten nuo
savo užimamų sostų krito nedorieji žmonės, ir krito, žino-
ma, velniop. Belzebubis net delnuose pusles sutrynė toki
lobį gaves. Prikrito pilnas pragaras, kaip epušinių lapų
— spalvotų, šiūlėtų, frantuotų, žvaigžduotų ponų ir vis
specialistų, dažniausia pirmosios rūšies.

— Tai geriausia medžiaga visokiam piktui, — džiau-
gėsi kipsų karalius: — iš tokios žalesos ką norėdamas pa-
darysi, — ir sumanė papildyti savo etatus, žinoma, velnio-
niškus.

Kaminakrečiui įsakė visus nusikaltėlius sušauti į vie-
ną vietą, taip kaip jie stovi — su visa išvaizda ir forma,
o patsai uodegą po pažasties pasibraukęs atsisėjo ant
krosnies ir emė skirstyt turimąją medžiagą.

— Ei, pirmas artimiausias parka, šian! — sukomā-
davo kipsų vadas.

Atšliaužė išlausta koja čigonas. — Kokia giltinė tau tą koja išsuko? — klausia Bel-
zebubas prijauciančiai.

— Ji pati, mano žemiausias valdove, — atšovė či-
gonas.

— Kaip tai? — nesupratę kipsas.

— Tai ve, kindžala makara, pagautas norėjau išsi-
sukti, bet išsisuko vien koja, o aš pats į pragara pate-
kau!

— Už ką patekai, čigone?

— Už arkli.

— Tik už vieną! — perklausė Belzebubas.

— Ir taip ir ne, pon kipsė, pavogiau tiksliai vieną.

— Menkas vyras iš tavęs, — susiraukė kipsų ponas: — eik!

O ar tų kitų skaičių neimsi, pons? — atsiklausė či-
gonas įsižeidęs.

— Kokių dar? — emė nekantraut Belzebubis.

— Daug, daug kitų arklių.

— Tu gi pavogei tik vieną?

— Tai vieną tesužinojo, už kurį mane ir atsiuntė tau

— Tai kodėl nesakei iš sykio? — piktai paklausė
Belzebubis.

— Mat, pon, kol nesugauna, tol nevagis.

— „Goden!“ — šukterėjo velnių vadas, tapstelėjęs
vuodega čigonui per slėpsną ir įsakė savo reikalų vedė-
jui paskirti čigoną pragaro štalmeisteriu.

— Tą arkliavagį? — atsiklausė nusistebėjęs velnio
reikalų vedėjas.

— Tegul, bet tik vykusiai — suramino jį velnių
vadas.

— Bet, pon, jis pragarą apvogė — nugastavo vel-
nio reikalų vedėjas.

— „Nie rąsuždat“ man reikia specialistų! — už-
baigė Belzebubis.

— Sekantis! — sukomandavo kipsas.

— Sekantis eina spekuliantas, užsiėmęs per amžį
gyvųjų prekių kontrabanda ir fetišavimu — pranešė
reikalų vedėjas.

— Skirti jį diplomatinio kurjeriu! —

Velnio reialų vedėjas, supratęs, kad jo ponas yra ir
pasiliko už jį gudresnis, nutylėjo.

— Trečias, kas eina?

— Specialistas, mano tamsta, — atsiliepė nutukusi
vėlė.

— Ką moki gudrauti?

— Iš balto padarau juoda.

— Iš mažo didelį moki padaryti?

— Ne, moku antraip.

— Saugok pragaro sieną — įsakė Belzebubis.

— Kas iš eilės? — skubiai varė kipsas kandidatų
vorą.

Prisiartinio buvęs teatro direktorius, paskutinį me-
tą nevykusiai lošęs sabotažą.

— A, sveiks tamsta, — pamainė toną kipsas: —
kur tamstos trupė?

— Palydėjo mane velniop ir sugrįžo lošti.

— Pasiųst jį į dangų, biznis iš jo mažas! — nusprendė
velnių vadas.

— Prašau žodžio... pratarė direktorius tuo tarpu,
kai kipsukas jį čiupė už pakarpos.

— Prašau — vamptelėjo Belzebubis.

— Prašau mane palikt jau kaip yra: aš su praga-
ru apsipratęs, besikomandavau su kipsukais...

— Nieko panašaus, tamsta už kelių dienų pragarą
paverstum balaganu. Vaziuok, vaziuok, vaziuok į pro-
vinciją! — sukomandavo velnias.

Direktorių iššovė į viršų.

— Kas dar nori tarnystės? Geros, pelningos tar-
nystės, aukštos tarnystės, sėdėk ir noo-rėk, te-te-te,

— tratėjo velnio reikalų vedėjas.

— Aš, pon, noriu — pratarė priėjęs rūgtis.

— Ką moki veikti?

— Nieko, pon — atsirekomendavo rūgtis.

— Miegoti moki? — klausia kipsų ponas.

— O, jes, ir dar kaip! Kai užmiegu, tai gali čia
triūbyti, aš ne krust! — gyrėsi rūgtis.

— Tinka į filosofus — nusprendė Belzebubis.

Paskutinis priėjęs buvo toks didelis, kad atsisėjęs
prieš Belzebubį savo pakaušiu net pragaro dangtį kil-
telėjo.

— O-o, užaugęs bestija, ir kaklas lyg žirafos! — igavo
linksmo ūpo kipsai:

— Sakyk, didžki, ar ne akseliu tave ten maitino? —
klausinėjo velniokščiai, kabinėdamies milžinui į skvernus.

— Tai aš ten žemėj vis užėmiau dideles vietas, o tai
ir esu didelis, — paaiškino jis kipsukų susidomėjimą.

— Kaip tavo vardas? — kiek susivaldęs nuo juoko
paklausė Belzebubis.

— Nežinau, — atsakė didžkis.

— Tai kaip gi tave ten vadino?

— Niekaip nevadino.

— Ar nevadino kartais dideliu durniu? — įsimaišė į
kvotą čigonas, kurs buvo jau štalmeisterio sanu apsirėdęs.

— Vadino, — sutiko didžkis.

— Skirti jį pragaro viršininku, — nusprendė kip-
sų vadas.

— Pon vade, tau visai gudrumas atsisakė tarnaut,
perdaug reikšmės pridūdi išorinei išvaizdai, kaip tik
kvailą sutinki, tuoj pats pradėdi kvailėti... — išmeti-
nėjo kipsukas savo vadui, naudodamies absoliučia praga-
ro žodžio laisve: — Juk tamsta matai, kad jis yra di-
delis durnius...

— Kokia pragaro valdymo sistema? — paklausė
jų vadas.

— Biskj komunistinė, biskj anarchistinė, — lyg vie-
nas nužviogė velniokščiai.

— Tai matot, vaikai, — visai įtikinančiai kalbėjo
Belzebubis, — prie mūsų sistemos, arba viršenybė gudri
ir visi kiti kvailiai, arba viršenybė durna, o visi kiti mand-
rūs. Skirkites!

— Gerai šneka Belzebubis, — nuaidejo pragaro dva-
sios, — pas mus sistema biskj komunistinė, biskj anar-
chistinė: jei vieni durni, visi kiti mandrūs. Urra! — Gar-
sas aidėjo visame požemio firmamente.

Aklasmatė
(Magaryčios 132 m.)

IT'S AMAZING!

MENO ŽINIOS

Redaguoja MIKAS ŠILEIKIS

Septynių lietuvių dailės paroda

(SEZONĄ ATIDARANT)

Šį penktadienį, rugsėjo 18 d., 7:00 val. vakaro, Čiurlionio Galerijoje, Inc., 4038 Archer Ave., atidaro septynių lietuvių dailės darbų parodą. Dalyvauja: Ses. M. Mercedes, Irena Geležienė, Julija Smilgienė, Danutė Prapolienė, Anelė Kirvaitytė, Ona Čepelienė ir Marytė Nalisenė.

Visos, išskyrus pedagogę ses. Mercedes, debiutuoja. Ses. Mercedes joms talkina su savo vėlesniais kūrybos darbais.

Paroda bus gausi įvairiais darbais ir, reikia tikėtis, bus graži. Dail. Irena Geležienė daugiau už kitas savo darbų išdaro, kitos po mažiau.

Mūsų visuomenė kviečiama gausiai dalyvauti parodos atidaryme ir arčiau susipažinti su jų kūryba bei įvertinti jų pastangas meno srityje. Rasite sau patinkamų dailės darbų išgyti.

A. COOPER J. ANTMAN PARODA

Spalio 9 dieną, čia pat, ruošama dviejų iškilnesnių tapyto-

jų — Antano Skupo-Cooper ir Jack Antman tapybos darbų paroda. Si paroda žada būti ne eilinė. Dail. Antano Skupo-Cooper tris tapybos darbus turi išgiti Illinois valstijos meno muziejus Springfielde. Skupas yra plačiai žinomas amerikiečių visuomenė. Jis daug kartų dalyvavo ir lietuvių rengiamose dailės parodose.

Jack Antman taip pat ilgai tapytojas, turi savo originalių stilių bei formų. Vėta pamatyti šią neeilinę parodą.

PRIMINIMAS DAILININKAMS

Laikas greit bėga, o parodai pasiruošti reikia laiko. Šiuo priemane dailininkams, kad lapkričio 5 d. Čiurlionio Galerijos, Inc. Direktoriatas ruošia kasmetinę bendrą dailės parodą. Bus skiriamos premijos iš Premijų Fondo už geriausius parodoje kūrinius, kuriuos atrinks juri komisija. Juri komisija bus paskelbta vėliau.

Visi dailininkai, ne tik vietiniai, bet ir iš tolimųjų miestų kviečiami dalyvauti.

DETROITO NAUJIENOS

BALFo 76 skyriaus išvyka gerai pavyko

Rugsėjo mėn. 6 d. O. Č. Šaudeikų draugija, medžiais bei žydinčiomis gėlėmis apaugusioje, spodyboje susirinko gražus būrys apie 170 išvykautojų. Dangus buvo debesuotas, bet netrukus prasiblaivė, ir tarpais rodėsi saulutė. BALFo šeimininkės svečius vaišino su šiltu maistu, kaip tai: kugelių, cepelinai, balandėliai, koldūnai ir kitais skanumynais, o vyrai girdė gėrimais. Svečiai buvo patenkinti, vaišinosi ir šnekučiausi. Dabar išvykose muzika nebemadoje, todėl jos ir nebūvo.

Įprastai, kaip ir kitose išvykose, buvo ir pajavirinių: gausus visokiomis gėrybėmis pakrautas dovany stalas laukė laimėtojų. Buvo ir laimingųjų, kurie patenkinti grįžo į namus.

Į BALFo išvykose visuomet susirenka gausiau svečių, negu

kitose išvykose. BALFas pajamomis papildė savo kasą.

Kaip jau žinome, šiais metais yra numatytas Detroito priemiestyje — Southfield BALFo 20 Seimas, kuris įvyks spalio mėn. 24 ir 25 dienomis. Taigi, tam reikalui reikės ir nemažai lėšų.

Šioje išvykoje, nors nemažai buvo publikos, bet visi seni, o tik vienas kitas jaunesnis ar vaikas, kuriuos atsivežė tėvai. Atrodo jaunimas, suregistruotas į jaunimo centrus, su senais nesimaišo. Ruošiant išvykas ar kitokius parengimus, esamos šeimininkės jau suseno, nebepajėgia atlikti darbų kaip anksčiau, o jaunos ir jų vietą neatina. Kad ir nenorime, reikės pristaikinti amerikietiško maisto-Hot dogs.

Šiai išvykai maistui gaminti vadovavo parengimo vadovė Ona Šadeikienė su būriu talkininkių ir talkininkų.

ANTHONY COOPER

"PRIE DARBO"

SEIMAI, SUVAŽIAVIMAI

Centrinių organizacijų vyriausiu santvarkos ir veiklos apsprendėju yra jų seimai ar suvažiavimai. Jie būna kasmetiniai ar ir periodiniai. Jų retesni, tuo svarbesni, nes prireikia ir daugiau laiko praleisti svarstyboms.

Jų darbotvarkės sudaromos iš dalių: 1) Atidarymas ir invokacija, 2) Prezidiumo ir komisijų sudarymas, 3) Sveikinimai, 4) Atstovų patikrinimas, 5) Val-

dybos pranešimai, 6) Revizijos kom. pranešimas, 7) Diskusijos dėl pranešimų, 8) Pranešimų tvirtinimas, 9) Skyrių atstovų pranešimai bei sugestijos, 10) Vykdytojų rinkimai, 11) Rezoliucijų priėmimas, 12) Klausimai ir sumanymai, 13) Uždarymas. Pasitaiko ir paskaitų.

Dažniausiai skelbiama pradžią 9 val. ryto; pietų pertrauka — 1-2 val. po pietų; banketas — 8 val. vak. Taigi, suvažiavimas neišvengiamai turi baigtis 7 val. vakaro. Posėdžiavimo eiga, geriausiu atveju, lieka devynios valandos. Tokio įtampos praleistas laikas, aktyviai ir atidžiai besireiškiant, kiekvieną išvargina. Ir juo labiau pabaigęs, juo nuovargis didėja; tuo pačiu ir suvažiavimo poveiklumas mažėja. Ir kyla klausimas, ar seimai suvažiavimai pilnai savo užduotį atlieka ir padarytas išlaikąs patiesina.

Paprastai Valdybos pranešimai būna (ir turi būti) ilgi ir išsamūs. Kai kurie, statistiniai duomenimis paremti, net įkryja nuobodūs. Išdėtinio ir Revizijos komisijos patiekta skaitlinių gausa negali būti (čia jau pat beskaitant) pilnai aprepiama. Tuo pačiu ir suvažiavusių negali būti tinkamai įvertintas išlaikų tikslingumas. Tat, kad pasiekus suvažiavimuose didesnio poveiklumo, visi valdybų detalūs pranešimai turėtų būti patiekiami bent savaitę prieš suvažiavimą. Tokiu atžvilgiu suvažiavimo dalyviai būtų jau įsigilinę į atliktų

darbų eiga bei apyskaičių duomenis ir pasiruošę paveikloms svarstyboms. Svarstybos turėtų baigtis nutarimais, o ne rezoliucijomis, kurių galutiniai tekstai dažniausiai paliekami komisijoms apdailinti. Komisijos kartais jas ir visai "nudaillina". Bendrai vengtina rezoliucijų gausos ir banalumo. Pačias svarstybas sudrausminant, nenukrypstant į klystkelius ilgomis prasydusiomis kalbomis, suvažiavimai būtų daug oresni ir paveiklesni.

Suvažiavimuose per daug laiko ir dėmesio skiriama sveikinimams. Gal jie ir prasmingi, bet dažnai sukelia abejones, net neuoširdūs, jei ne dar blogiau.

Ryškūs pavyzdys buvo Bendruomenės Visuomeninės komisijos ar tarybos suvestame suvažiavime sveikinimai. Niekam nekelia abejonių tokios komisijos užmojai. Tačiau tą jos sukvieštą suvažiavimą sveikino ir nesutinkantieji su jų kėslais.

Tat kaip tokius sveikintojus vertinti? Ar jų sveikinimai turi reikšti skatinimą — pritarimą VLIKo ir ALTOs darbų dvigubimui, ar šių veiksmų griovimui? Diplomatiniai plonumai Mados neapdairi rutina ar ant tvoros sėdėjimas? Visais atvejais — meškinas patarnavimas laisvės siekio paveiklumu? Galop, ar ne daug vertingesni poelgiai yra tie, kurie nevedimainiauja: nepritaria — nesveikina!

P. Silas

Seni žmonės tai vaikščioja čios liginės.

A. TAMULYNAS

FRAZEOLIGIZMAI LIETUVIŲ KALBOJ

Žodinė mūsų kalba yra geriausia susižinojimo priemonė. Prie žodinės kalbos žmogus dar vartoja kartais rankų bei savo viso raumenų judesius savo mintims išreikšti (tai gestų ir mimikos bei nebylių kalba), bet šie judesiai vartojami tik žodinės kalbos vaizdingumui padidinti.

Žodinė kalba yra kiekvienos tautos didžiausias išradimas, kuriuo mes visi naudojames: vos tik pasakome žodžius, kiti išgirdę supranta, ką tie žodžiai reiškia. Paprastai kalboj kiekvienas žodis reiškia tam tikrą daiktą, veiksmą, ar kitokią būseną, ypatybę ir kt. Bet kartais tam pačiam daiktui išreikšti vartojame kelis skirtingais garsais žodžius, tai yra nevienodais garsais žodžiai reiškia tą patį daiktą.

Yra atvejų, kad yra vieno garsais žodžiai, bet jų reikšmės skiriasi, pvz., oželis: Oželis — žmogaus pavardė, oželis — jaunas ožiukas, oželiai — vabzdžiai, oželis — paukštis, kurį dar vadina Perkūno oželiu. Iš tilių giminės paukštį vadiną oželiu, nes jo balsas panašus į ožio bliovimą. Na, ir dar oželis (ožys) — dvi poros kryžminiai sukalbų ir skersiniai sujungtų (pagalių) prietaisai, ant kurio uždėję malakas pjauna.

Žodžiai vartojami palyginimo ir panašumo prasme

Ožialas, tai nereikia, kad žmogus turi ožio balse ir bliauna kaip ganykloj ožys, bet tik jo balsas turi tam tikro panašumo į ožio balse.

Žodis ožialas yra taikomas žmogui, kurio barzda panaši į ožio barzdą, o žodis ožialas taikomas žmogui ne dėl žmogaus galvos panašumo į ožio galvą, bet dėl jo, kaip sako, "tuščios" galvos.

Žodis ožkamelžys — tiesioginė šio žodžio reikšmė — žmogus, kuris melžia ožkas, bet žmonės šį žodį paprastai vartoja: perkeltine-netiesiogine prasme, pavaiduoti nusišyvenusį, nusikurdusį žmogų. Pvz., argi jūs leisite savo dukterį už tokio ožkamelžio?

Tiesiogine prasme nesuprantami pasakymai

Kai paimsiu ryškę, tai tau visus ožius išvargysiu. Ožius vadinė ir nekaltą. Kiekvienas savo ožį kartais parodome.

Pirmasis pasakymas (Kai paimsiu ryškę...) tiesiogine prasme bereikšmis, jo tikroji reikšmė, kaip ir dviejų paskutinių — užsispyrimas. Čia ožys perkeltine prasme reiškia užsispyrimą. Pavyzdžiui: Kiekvienas savo ožį kartais parodome (perkeltinė prasme), Kiekvienas savo užsispyrimą parodome (tiesioginė prasme). Pasakymas "Jo ožys didesnis už jį patį" reiškia žmogaus užsispyrimą. Jie seniai susiožiavo ir nekaltą — susipyk.

Ožius parduoti perkeltine prasme reiškia atlikti išpažintį.

Kada kalbama apie girtumą, dažnai žodžiai pavartojami netiesiogine prasme: ožius lupti, į Rygą važiuoti. Pvz., "Tu, Jonai, vakar prisigėręs, ožius lupai". Jam atsako Jonas: "O tu, Petrai, į Rygą važiuai, tau dar ir šiandien ožiai mušasi galvoj" — skauda galvą pagirionis.

Taigi, tokie pasakymai (išsireikšimai), kurių prasmės nusaityti iš juos sudarančių žodžių reikšmių neįmanoma, vadinami frazeologizmais — frazeologiniais žodžių junginiais. Frazeologizmų reikšmės neatitinka juos sudarančių atskirų žodžių reikšmių.

Štai eilė pasakymų (išsireikšimų), kurie padės geriau suprasti, kas yra frazeologizmai: suriesti į ožio ragą — prasmė nugaleti, nuveikti; už nosies vedžioti — tiesiogine reikšme šis pasakymas nesuprantamas. Juk visiems aišku, kad žmogų už nosies nieks nevedžioja. Čia paskirų žodžių reikšmės neatitinka frazeologizmo reikšmės. Juk tikroji frazeologizmo reikšmė dar yra apgaudinėti. Pavyzdžiui, gana, brolyti, už nosies vedžioti — apgaudinėti. Frazeologizmas čia suprantamas ne jo pažodine reikšme, bet perkeltine.

Čia tikra vėlinava — šio frazeologizmo reikšmė sunkiai suvokiama, bet tai reiškia daug nereikalingos painiavos (kažko neigiamo). Pasakymo Kaip musė kandęs reikšmė — nieko nelaimėjęs.

(Bus daugiau)

— Kokiems galams tu tą viską darai? — Iš įginto kuklumo, mielas. Aš paprastai nemėgstu blizgėti tarpe kitų moterų.

NEBRANGIOS, BET VERTINGOS KNYGOS

● LITERATūra, lietuvių literatūros, meno ir mokslo 1954 m. metraštis. Jame yra vertingi, niekuomet nesenstanti, Vinco Krėvės, Igno Šlapelio, Vinco Maciūno, P. Joniko, V. Stankos, J. Rukščio, dr. Kazio Griniaus, taip pat K. Matusevičiaus ir V. Meilaus straipsniai bei studijos, iliustruotos nuotraukomis ir M. K. Čiurlionio, M. Šileikio, V. Kašubos, A. Rūkštelės ir A. Varno kūrybos paveikslais. 365 pusl. knyga kainuoja tik \$3.

● DAINŲ SVENTES LAUKUOSE, poetės, rašytojos ir tautinių šokių pirmūnės Juozės Vaičiūnienės atsiminimai apie dainų sventes bei jų istoriją ir eigą. Įdomi skaityti ir nedainuojantiems, gėrintis autorės puikiu stiliumi ir surinktais duomenimis bei užkuliais. Studija yra 151 pusl., kainuoja \$2.

● VIENISO ŽMOGAUS GYVENIMAS, Antano Rūkės aprašytas Juozo Adomaičio — Dėdės Šerno gyvenimas. Tai ne sausas gyvenimo bruožų aprašymas, bet tikslis to laikotarpio buities literatūrinė studija, suskirstyta skirsneliais. Ta 206 puslapių knyga parduodama tik už \$2.

● LIETUVISKASIS PAMARYS, Henriko Tomo-Tamašausko įdomiai parašyta studija apie Rytprūsius, remiantis Pakalnės ir Labguvos apskrįčių duomenimis. Aprašymai įdomūs kiekvienam lietuviui. Leidinyje iliustruotas nuotraukomis, pabaigoje duodama vitovardžių pavadinimai ir jų vertiniai į vokiečių kalbą. Labai nudingoje 335 pusl. knygoje yra Rytprūsių žemėlapis. Kaina \$5.

● KĄ LAUMES LEME, rašytojos Petronėlės Orintaitės atsiminimai ir mintys apie asmenis ir vietas neprik. Lietuvoje ir pirmaisiais bolševikų okupacijos metais. Knyga turi 234 puslapius, bet kainuoja tik \$3.

● JULIUS JANONIS, poetas ir revoliucionierius, nesuprastas ir klaidingai interpretuojamas gyvenime ir politikoje; tik ne Jurgio Jašinskio knygoje apie Julius Janonio gyvenimą ir poeziją. Dabar būtų ji galima pavadinti kovotoju už žmogaus teises. Knyga yra didelio formato, 265 puslapių, kainuoja \$6.

● SATYRINĖS NOVELĖS, M. Zoschenko kūryba, J. Valaičio vertimas, 200 pusl. knygoje yra 40 sąmojingų novelių. Kaina \$2.

Knygos gaunamos Naujienose, 1738 So. Halsted St., Chicago, IL 60603. Užsakant pašto, pridėti dolerių paštomato išlaidoms.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

MARIJA NOREIKIENĖ

2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. 925-2787

Didelis pasirinkimas geros rūšies įvairių prekių.

MAISTAS IŠ EUROPOS SANDELĮŲ

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Cosmos Parcels Express Corp.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. 925-2737

V. VALANTINAS

JAY DRUGS VAISTINĖ

2759 W. 71st St., Chicago, Ill.

• KOSTINGAI IŠPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY SALDUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS

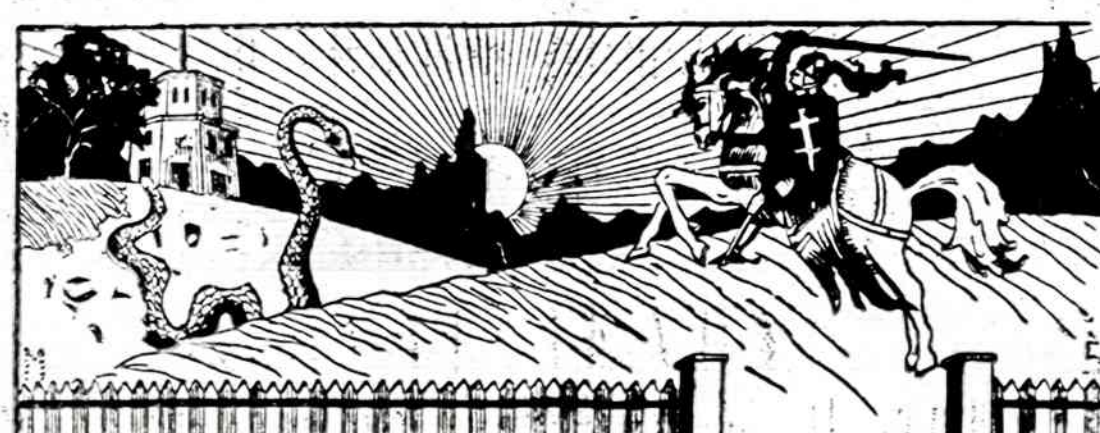
Atdara šokiadieniais nuo

9 val. ryto iki 10 val. vakara.

Šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vakar.

D. KUHLMAN, B.S., Registruotas vaistinėinkas

Tel. 476-2206

Inž. LIUDAS MIKŠYS,
50 metų studijavęs, kaip

IŠ PRAEITIES ŪKANŲ
ATEINA LIETUVA,

parašė 700 puslapių knygą, kurioje sudėjo viską, ką bet kada ir bet kur, bet kuria kalba buvo parašyta apie Lietuvą, lietuvių ir lietuvių kalbą. Jis mokėsi kartu su kun. Jaunium ir prof. K. Būga pas geriausius šimtmečio pradžios kalbininkus, padarė lietuvių kalbą liečiančias ištraukas, paruošė tikslus vertimus ir patarė mums toliau studijuoti.

Kaina \$25. Kieti viršeliai. Paštas \$2.

NAUJIENOS

1739 S. Halsted St., Chicago, IL 60603

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone 421-6100

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

As of January 1, 1980 Subscription Rates:	
Chicago \$45.00 per year, \$24.00 per six months, \$12.00 per 3 months. In other U.S.A. localities \$40.00 per year, \$22.00 per six months, \$12.00 per three months. Canada \$45.00 per year, other countries \$43.00 per year.	
25 cents per copy	
Nuo sausio pirmos dienos Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiestiuose:	
metams \$45.00	pusių metų \$24.00
trims mėnesiams \$12.00	vienam mėnesiui \$4.00
Kitoje JAV vietoje:	
metams \$40.00	

NAUJIENŲ raštinė atidara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. popiet. Šeštadieniais — iki 12 val.

Vis dar tikslina nepataisomą dalyką

Leonardas Valiukas, per 30 metų vadovavęs įvairiems respublikonų komitetams, visvien neįtikino nė vieno komiteto, kad jo pasiūlytą rezoliuciją komiteto nariai savo posėdyje apsvaistytų ir drįstų pranešti visam Senatui. Dabar, kada su Kalifornijos demokratų pagalba išrinko respublikonus, tai Valiukas atsisakė nuo komiteto. Dabar jis pradėjo remti The Baltic American Freedom League, Inc., kad padarytų tai, ko Valiukas nepajėgė padaryti.

Per ilgus metus p. Valiukas įsitikino, kad jis pats ne tik neįtikins Senato komiteto narių, bet jis neteko ir tų senatorių, kuriuos jis rėmė ir kurie buvo pasižadę pravesti Valiuko rezoliuciją; jis prakišo ne tik rezoliuciją, bet ir senatorius. Įsitikinęs, kad pats nieko nepadarė, ir žinodamas, kad ir jo draugai nieko nepadarė, Valiukas nutarė remti komitetą, kuris nusprendė samdyti Hannaford bendrovės pareigūnus, apie lietuvius jokios nuovokos neturintčius, bet pasižadėjusius padaryti tai, ko Valiukas nepadarė ir nesitikėjo padaryti.

Valiukas, įsitikinęs, kad be pinigų jis nieko negali padaryti, suprato, kad be pinigų ir Hannaford bendrovė nieko nepadarė. Ji ir su pinigais gali nieko nepadaryti, bet buvo aišku, kad be pinigų ji nieko nepradės. Valiukas savo pinigų išleisti nenorėdamas (ar neturėdamas), nutarė kreiptis į lietuvius, kad jie duotų pinigų Hannaford bendrovės nariams po kraitį pavažinėti, senatorių sekretoriams pavaišinti ir šiltos kavos duoti, kad jie padarytų tai, ko Valiukas nepajėgė padaryti. Valiukas kreipėsi ir į ALTą, kad duotų pinigų Hannaford bendrovei, o pastaroji pavaišintų Kongreso narių sekretores, žurnalistus, radijo ir televizijos atstovus, o šie padarytų tai, ko Valiukas nepajėgė padaryti.

ALTas ne tik perskaitė Valiuko laišką, bet jam ir atsakė, kad bendradarbiauja su visais nuosirdžiais lietuviais, duoda jiems piniginę paramą, bet Valiuko įkurtam Baltų komitetui jie nieko neduos, nes netiki, kad jie nuosirdžiai ką nors dirbtų. Valiukas, labai pasipiktinęs nuosirdžiu žodžiu ir tikslia mintimi, nutarė parašyti ALTui patikslinimą, kurį pasiuntė ne ALTui, bet Draugui.

STEPONAS KAIRYS

LIETUVIŲ TAUTINIO ATGIMIMO SĄJŪDIS

(Tęsinys nuo liepos 31 d. numerio)

PIRMIEJI STUDENTAVIMO METAI

(Tęsinys)

Studentija, suprantama, nebuvo vienalytė. Iš jos skyrėsi palyginti negausūs „aukso jaunimo“ sluoksnis, girtavęs, šokęs baliuose, lankęs pasilinksminimo namus, įsiekęs pažinčių sferose ir iš anksto ruošęs sau karjerą. Su studentų mase jie nebendravo. Jų ir studento švarkas būdavo pamuštas baltu šilku. Studentija rūšiavosi ideologijomis ir nuotakomis. Mažoji jos dalis, pati energingiausia, su gyvu visuomenės pareigos pajautimu, gal labiausiai išsilavinusi ir ryžtinga, krypo kairėn ir teikė gausių adeptų rūšių besiformuojančioms revoliucinėms organizacijoms — socialdemokratams ir socialistams revoliucionieriams. Iš jos tarpo iškildavo geriausi kalbėtojai per studentų sueigas, būdavo streikų bei demonstracijų iniciatoriai ir vadovavo studentų sąjūdžiui, kaip tik prasiverždavo. Aktyviųjų nebuvo daug. Per draudžiamas studentų sueigas mokykloje ir lankė įkarščio momentais gal nedaučiau kaip trisdešitis. Bet per tuomet garsėjusių profesorų pasakytas — Petražinskio, Tarlės, Tugan Baranovskio — kritiškai vertinusių Rusijos

ekonomine, iš dalies ir politinė būklė, jų auditorijos būdavo sausakimšai pilnos, kai kiti profesoriai turėdavo tenkintis keliais ar keliolika klausytojų. Per demonstracijas skaudesnių įvykių proga studentija mokėdavo užtvindyti platųjį Nevskio prospektą, ir policijai bei kazokams reikėdavo valandų, kad atstatytų normalią sostinės tvarką. Akademiniis jaunimas darėsi politinio oro barometru.

Studentų žymi dalis vis dar tebebuvo įvykių stebėtoja, bet ir ją veikė kaitusios jainimo tarpe ir inteligentijos nuotakos. Tik labai nedidelis akademinio jaunimo skaičius stovėjo visai nuosaliai nuo viešojo gyvenimo įvykių, sąmoningai šalinosi juose dalyvauti ir buvo atsidėję vien studijų reikalams. Vis dažnėję streikai mokyklose juos tiek tedomino, kiek trugdė jiems dirbti.

Visos tos aplinkos buvo veikiami ir lietuviai studentai. Kiek atsimenu, daugumas jų savanoriškai pasisavino kilstančias prieš režimą nuotakas, dalyvavo studentų sueigose ir demonstracijose ir lygiai su kitais buvo tremiami iš mokyklos. Padėjo jau gimnazijoje paugdytas priešingumas esamai padėčiai ir brėskęs supratimas, kad savojo krašto galimybės yra artimai susijusios su įvykiais carų imperijoje. Padėjo ir veržli jaunystė.

Jau daug vėliau, ir pačioje Lietuvoje, klerikalinė mūsų spauda buvo greitai prikišti liberalinė bei socialistiniai mūsų inteligentijai, kad ji buvusi paveikta rusiškojo, kartu ir rytietiškojo

APOLINARAS EALCIUS

OKUPANTO AGENTŲ VILNIUJE PARUOSTA KNYGA

(Tęsinys)

Ar gali tikintis žmogus apsmėinti ne tik gyvūnius, bet ir mirusius? Ar gali giliai tikinti moteris viešumon išvikti ligonio žmogaus kliejėjimus ir tuo ji būriai suniekinti? Ar giliai tikinti moteris drįstų apsmėinti mūsų garbingus visuomenės veikėjus, mūsų dvasiškū? Ir koks tas „gylus tikėjimas“, kai jos pačios knygoje kegebtas suniekina ir pati Dieva. Jo vardą niekina ir pati Dieva. Jo vardą rašydama mažąja raide. Tuo tarpu mūsų pavergtos tautos mąstytojų vardus rašo didžiąja. Be to, ji net nenuleidžia, kad ta šmeižtų knyga patarnavo mūsų tautos pavergeiui. Nors šiuo atveiu jai patarnavo ir Draugo redaktorai, kurie atspaudino šios minėtos knygos dienraštyje reklaminių skelbimą.

KODĖL TYLI DRAUGO REDAKTORIAI?

Šia proga negalima nutylėti ir keistos Draugo redaktorių laikyenos, kurie savo paskelbimu suklaidino mūsų visuomenės didelę dalį. Kodėl jie tyli ir neatšaukia atspaudinto šios „knygos“ skelbimo? Dėl to yra daug spėliojimų.

Tiesa, P. S. savo vedamajame parašė užuominą rugpjūčio

mėn 31 dienos laidoje, bet ji neįtikėtina ir nieko nesakanti. Redakcijos techniškai tarnautojai nėra atsakingi už dienraštyje skelbimus: atskirągi yra tik jo redaktorai. Jei taip būtų, kaip P. S. rašo, tai parodytų, kad Drauge nėra tvarkos. Išėitų, kad mūsų išeivijos veikėjus apsmėintus skelbimus vieną dieną iški tarnautojai gavę iš okupanto agentų.

Dalelėskime, kad pavyko ir „rašytojai“ redakciją apgauti. Bet pažiūrėjus apgaulę, kad reklamucijama „knyga“ yra kekebištas darbas, kodėl Draugo redaktorai nerado reikalo viešai pasakyti atsibojimo nuo to to skelbimo ir paaiškinti visuomenė, kad mūsų tarpe atsirado okla lietuvė, kuri nuvežė prišėiusi šmeižtų lapus Vilniui. Šis furu enkavedistai paruošė „knyga“, jie ją ten atspaudino, o šis „autorė“ ją parsigabeno Chicago ir platina.

Tikrai neaišku, kodėl Draugo redaktorai tyli? Nejaugi, jie bijo, kad šis „rašytoja“ panašiu būdu ir jiems nekeršytų? Gal Draugo redaktorai mano, kad paskelbus tokį atsibojimą nuo minėto skelbimo ir visuomenę įspėjus, dar labiau išgarsintų minėtą „knygą“. Tai būtų jų klaidinga prielaida.

Šia proga reikia priminti, kad

turėtų, tai jis jau seniai būtų ALT o pačioje aukščiausioje valdyboje. Jeigu Valiuko ir ALT o nepasiuntė patys Valiuko žmonės, tai jie geriau žino, kodėl taip pasielgė.

ALTas, mums atrodo, pinigų nesuntė Valiuko surdarytai lygai ne todėl, kad jų būtų neturėjęs, arba nenorėjęs pritarti jokiam naujam projektui ar naujai idėjai, bet todėl, kad netiki Valiuko mintimis ir jo siunti-nėjimais patikslinimais. ALTas iš patirties žino, kad Valiuko buvę komitetai respublikonams pagelbėti buvo bereikalingas pinigų mėtymas be jokios atskaitomybės. Amerikos lietuviai yra įsitikinę, kad tas pats būtų buvę ir su Valiuko suorganizuota lyga, kuri pinigais švaistysis taip, kaip jais švaistėsi paskutiniaisiais trim dešimtmečiais. O jeigu tie pinigai bus duodami ne pačiam Valiukui, bet jo draugų sudarytai lygai, kuri neturi pavergtos Lietuvos reikalų specialisto, kaip iki šio meto parodė Leslie Dutton, tai tie pinigai dar greičiau bus švaistomi.

Verta pažymėti, kad tokius „patikslinimus“, kokius Valiukas praėitį savaitę pasiuntė Draugui, prieš dvi savaites per Kutkų ir Geč pasiuntė Naujienoms. Ten vartojo tuos pačius argumentus, kokius vartoja „patikslinime“ ALTui. Jis klausė, kodėl Naujienos, pradedant dr. P. Grigaičiu, visuomet buvo priešingos jo vadovautiems komitetams, ir Naujienos šiandien abejoja jo lyga.

Ponas Valiukai, netikime, kad iš tų šiaudų bus grūdų. Šiais metais bus iššvaistyti be reikalo pinigai, kaip jie buvo iššvaistyti prieš du dešimtmečius.

Draugo redaktorai jau nebe pirmą kartą visuomenę klaidina, reklamuodami leidinius. Kas gi neprisimena „Sąjūs skatiku“ ar „Striptizo“. Juk ir šios knygos buvo reklamuojamos. Ir koks buvo tada sukeltas visuomenėje pasipiktinimas. Bet redaktorai ir tada tylėjo ir palankias minėtiems romanams spausdino recenzijas.

Bet šiuo atveju, ar nebūtų buvę svariau prisipažinti prie klaidos, būk neapsižiūrėjus įvyko apgavystė. O po to, atspirašyti visuomenės, ją įspėti ir atspirašyti tų, kurie toje knygoje yra apsmėinti. Ir dalykas būtų baigtas. O dabar?

Iš tikrųjų kas būtų jei nebūtų dienraščio Naujienos? Kas tada žinotų kokios yra igos okupanto agentų rankos. Bet apie tai nereikia tylioti, o visuomenę informuoti.

DANIJOJ EINA SAJUNGININKŲ MANEVRAI

KOPENHAGA. — Danijoje pirmadienį prasidėjo šiaurės Atlant o Sąjungos valstybių manevrai. Aštuonių valstybių kariai ir karo laivai pradėjo manevrus, kad galėtų turėti nuovoką, ar pajėgs pastoti kelią Sovietų Sąjungai, jeigu rusai pradės veržtis į Daniją.

Nustatytu laiku aštuonių valstybių kariai pradėjo leisti Danijoje ir skubėjo į strategines vietas, kad pastotų kelią tariamai besiveržiantiems rusams. Didieji Amerikos lėktuvai nunešė Danijon 15,000 Amerikos karių, atsišvežusių reikalingus ginklus ir amuniciją. Danijoje niekad nebuvo tiek daug karių, pasiryžusių ginti kraštą.

LENKIOJE KARIAI KASA ANGLIS

VARŠEVA. — Oficialiai pranešama, kad 10,000 Lenkijos kareivių jau kasa anglis. Lenkai priešio įšvados, kad kareiviai atliks šiam laikui naudingesnį darbą, jeigu jie nusileis į kasyklas. Karininkai įtikino kareivius, kad niekad neišgelbės lenkų, jei ne patys lenkai. Kariai buvo pasiryžę ginti Lenkiją nuo įsibrovėlių, įskaitant ir Sovietų karius.

Lenkų vyriausybė oficialiai pranešė, kad 2,500 karių eis dirbti į kasyklas, kai baigs karo tarnybą. Tuo tarpu 7,500 jaunų vyrų nuejo dirbti tiesiai į kasyklas. Jiems buvo atieista karo tarnyba. Lenkams šiuo ekonominės krizės laikotarpiu geriau apsimoka dirbti kasyklose, negu tarnauti kariuomenėje.

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

jas priėmė rusai ir kaip lietuvius — lėmė tautų būdo savybės ir kultūrinis praeities palikimas. Kurie buvome nutolę nuo specifiškai katalikiškojo pasaulio, tai vyko iš dalies dar būnant gimnazijoje ir vakarietiškos minties bei Vakarų gyvenimo raidos paveikimu. Brendome vėliau ir ne rytietiškojo įtakojami.

Bent tuo tarpu caro sostinei, atrodo, negrėsė didesnis pavojus. Peterburgo „gradonačniku“ buvo bravas generolas Kleigelis iš baltų baronų. Savo žinioje turėjo rinkinę pėsčiųjų bei raitųjų policiją. Peterburgo „ochrankos“ (žvalgybos) agentų tinklas, papildomas ir iš studentų, buvo plačiai išvystytas, ir jam vadovavo šnipinėjimo mene išprusinti pareigūnai. Reikalui esant, sostinės gatvėse kaip iš po žemių iškilgdavo gauruotų kazokų šimtinės — iš pačių laukinių. Gradonačnikui talkininkavo dešimtys tūkstančių kiemsargių. Pagaliau milijoninio miesto prekyba, rimtesniam pavojui esant, visuomet buvo pasiruošusi perleisti gausų tarnautojų aparatą, pradedant mesininkais, policmeistrių dispozicijon kramolai tvarkyti. Ta sostinės būklė man paaiškėjo jau pirmaisiais studentavimo metais. Ir kai nekarta, ypač žiemos mėnesiais, tekdavo matyti, kaip pora geriausių Rusijos bėgūnų vežu nešė Peterburgo gatvėmis carą Mikalojų, Kleigelso iš užpakalio lydimą, galvon prašėsi nintis: ko taip skubi? Žemė po tavim dar nedega. (Bus daugiau)

SVENTO RAŠTO TYRINETOJAI duoda veltui kietais viršeliais irištą knygą apie šventąjį Raštą. Pirmą atėjusieji Naujienas galės gauti: 1) "Amžių planą", 374 psl., vardu rodyklės, arba 2) "Kasdieninė dangiškoji mana", 200 psl., kasdieniniai pamokymai, arba 3) "Laikas prisiartinio", 358 puslapių.

Knygas veltui gaus pirmi atėjusieji. Kas norės daugiau šios rūšies knygų, tai prašoma kreiptis į:

SVENTO RAŠTO TYRINETOJAI
5421 So. Mozart Avenue,
Chicago, IL 60632

DR. PAUL V. DARGIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community Hospital
Medicines direktorius
1934 S. Main St., Westchester, IL
VALANDOS: 8-9 darbo dienomis
kas antra šeštadienį 8-3 val.
Tel.: 562-2727 arba 562-2728

TEL. 233-5893

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS.
SPECIALYBĖ: AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius
ir "contact lenses".

Dr. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 64th STREET
Valandos: antradienį 1-4 popiet,
ketvirtadienį 5-7 val. vak.
Ofiso telefonas: 776-2890,
Rezidencijos telefonas: 448-5545

FLORIDA

DR. C. K. BOBELIS
Prostatos, inkstų ir šlapimo
takų chirurgija.
5025 CENTRAL AVE.
St. Petersburg, Fla. 33710
Tel. (813) 321-4200

PERKRAUSTYMAI
MOVING
Leidimai — Pilna apdrauda
ZEMA KAINA
Pirmas Master Charge
ir VISA kortelės.
R. ŠERENAS. Tel. 925-8063

MOVING
Apdraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
Tel. 376-1882 arba 376-5996

SOPHIE BARCUS
RADIO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. A.M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmo
dieno iki penktadienio 4:00-4:30
val. popiet. Šeštadieniais ir sekma
dienomis nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Vedėja — Aldona Daukus
Telef.: HEmlock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, IL 60629

"Lietuvos Aidai"
KAZĖ BRAZDŽIONYTĖ
Programos vedėja
Kasdien nuo pirmadienio iki penk-
tadienio 8:30 val. vakaro.
Visos laidos iš WCEV stoties,
bangos 1450 AM.
St. Petersburg, Fla., 12:30 val. p.p.
iš WTIS stoties, 1110 AM bangos.
2646 W. 71st Street
Chicago, Illinois 60629
Telef. 778-5274

**PATŠ SKAITYK IR DAR KI-
TUS PARAGINK SKAITYTI
DIENRAŠTĮ "NAUJIENOS"**

SUSIRINKIMU PRANEŠIMAI

Zemaičių Kultūros klubo poastogi-
nės narių susirinkimas įvyks trečia-
dienį, rugsėjo 16 d., 1 val. popiet,
Aneles Kojak salėje, 4500 S. Taiman
Ave. Nariai prašomi atsilankyti, nes
yra svarbių reikalų aptarti. Bus ir
vaizdas. Rūta Didgalvis, raš.

KAS BUTINA DIETOJE

Dr. Walter Compton, iš Chi-
cago universiteto, įspėja, jog ir
mažinant svorį, privalome gau-
ti reikalingą mūsų organizmui
kiekį vitaminų ir proteinų, nes
kitais patys save apsilp-
ninsim.

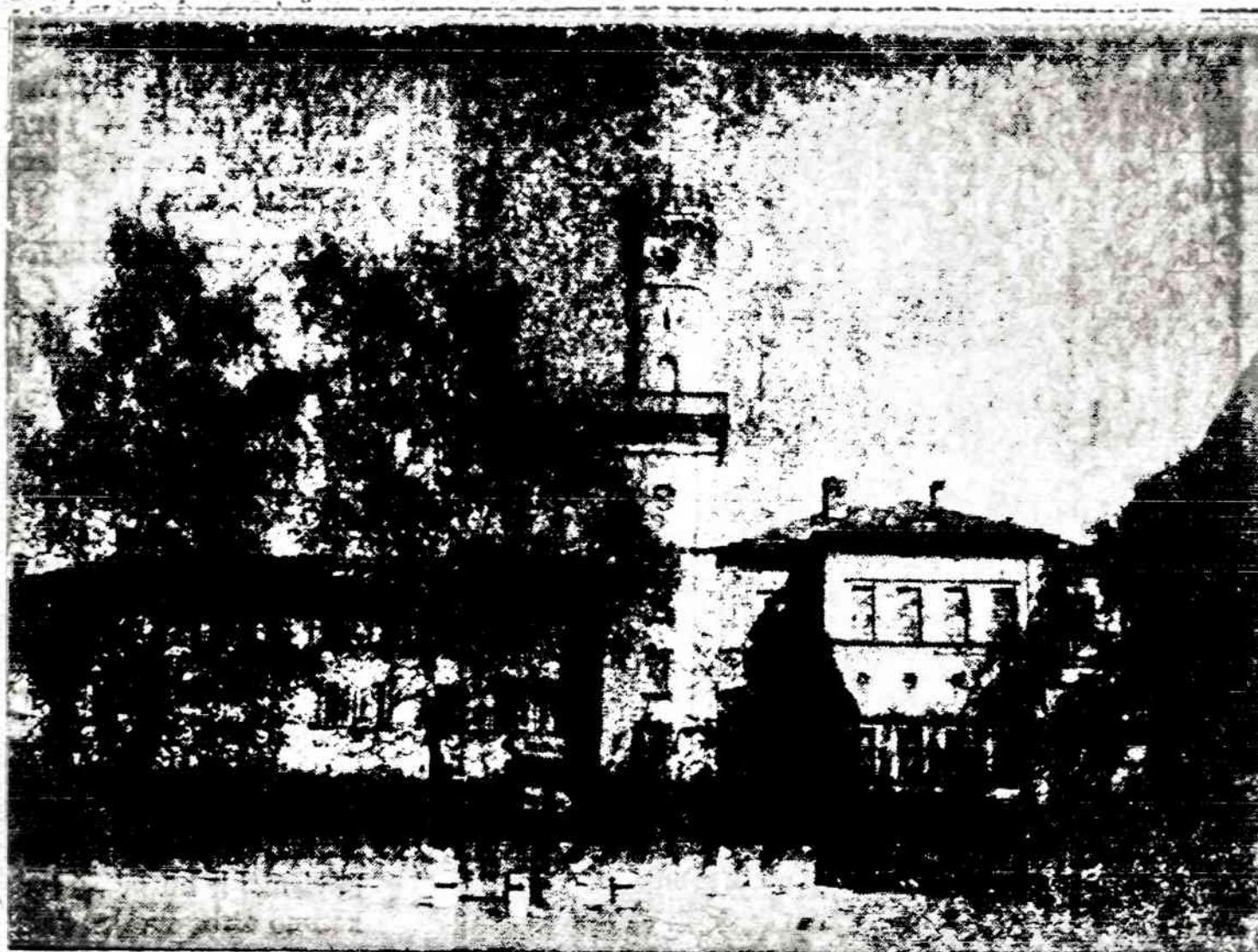
Kasdien turime suvalgyti kiek
mėsos, kiaušinių, pieno, darž-
vių bei vaisių tikslu gauti vi-
taminų, proteinų ir mineralų.

DIALOGAS

Žmona: Prieš vėdybas tų sa-
kydavai, jog esu filmų žvaig-
ždė.
Vyras: — Taip, sakydavau,
bet tuomet filmos dar nebuvo
kalbančios.

NEAIŠKUMAI

— Kodėl eidamas gulti, užsi-
dedi akinius?
— Mat, paskutiniu laiku daž-
nai regiu neaiškius sapnus.

LIETUVIŲ VASARIO 16 GIMNAZIJA, VOKIETIJOJE

J. PAUKSTELIS

GRAŽIOJI

(Tėsinys)

Rudenį jis ir išvažiavęs į tą
ežerų kraštą. Jį likosi laukti. Ži-
noma, krintusius, bet nei moti-
nai, nei brolių neišsidavusi. Iš
naujos vietos jis tuoj parašęs,
kad tenai labai gražu, kad eže-
ras, kad miškas, kad ji nesirū-
pintų... Praslinkę daugiau kaip
mėnuo. Vieną dieną motina iš-
girdusi — sode duktė kad rauda,
tiesiog klykia. Nusigandusi, nu-
bėgusi: kas yra? ... kas atsitiko?
Nesako, tik rauda, ašarose skes-
ta. Pradėjusi raudoti ir motina.
Tik brolis vakare šiaip taip ją
išklausinęs; mokytojas, ežere
maudydamasis, peršales, gavęs
plaučių uždegimą ir miręs — jo
draugas laišku jai pranešęs.

Jos ašaroms nebuvo galo —
visus takus jomis nulaisčiusi.
Na, ir sumenkusi, sunykusi, še-

šelis belikęs. Sunykusi ir moti-
na, dukterį tokią matydama: iš
pradžios bandžiusi ją raminti,
perkalbėti, paskui barusis, —
nieko nepadėję.

Broliš taip pat labai susirūpi-
nęs — tą vieną seserį teturėjęs,
mylėjęs ją; todėl vis stengsis
prablaivyti, kad nesigrauztų
kambariuke užsidariusi, vis kal-
bindavęs, juokaudavęs.

Vieną sekmadienį taręs:
"Šiandien Laukiovoje ražanca-
va. Oras gražus — važiuojam."

Iš pradžių atsisakiusi — galvą
skauda, bet šis taip mokyto-
jui kalbėti, kad pagaliau sutikusi,
išvažiavę. Bet pasitaikę man
taip, kad bažnyčioje sumą laikęs
Daugėlių klebonas. Jį pamčius,
ir susimaišiusi jai galvelė. Kai
tik klebonas atsiklaupęs giedoti
suplikacijas, ji puolusi už grote-
lių, griebus varpelį ir kirtusi,
dieuve susimilk, jam per pliką
pakaušį, kad tas net surikęs.

Suplikacija nutrūkusi — baž-
nyčioje sujūdimas. Dievaži-
nų kuopai tai būtų pasibaigę —
davatų gal būtų ją nagais su-
draskiusios, jei ne jos brolis, ne-
toliese stovėjęs. Šis kaip mūras
užstojęs seserį: nelįskite, sušu-
kęs. Vyras tvirtas, pečiutais, o
dar turtingas. Tos ir alyžusios.
Paskui jis paimęs seserį už pa-
rankės ir išsivedęs.

Nuo tos dienos ir nebeatitai-
sčiusi jį galvelė. Kaip gyde, kur
vežė — į Kauną, į Rygą, į Ka-
ralaičių, — proto nebesugrąžinę.
Motina iš to širdies skausmo
greit mirusi. Paskui brolis ve-
dęs, o ji ir likusi taip vargiti.
Dar kql laikai buvo ramūs, o per
tuos susimaišymus! ... Dabar
gyvenanti, viena prisiimkusi, o
be stogo pirtelę ir skurstanti.
Iš pradžių dar žmonės labiau
gaileję — šelpę maistu, drabu-
žiu, apavu. Dabar... dažnai ir

alkana būnanti, apspursi, nu-
plyšusi...

Emus Milei pasakoti tą isto-
riją, prisiminiau gražiąją Vildū-
naitę, kurią kadaise Daugėlių
šventoriuje mačiau, — juk ji
taip pat iš Čeniškių, — ir nusi-
gandau.

— Sakyk, Miliūt, — baigus jai
kalbėti, paklausiau, — o kaip
tos vargšės pavydė? — nuste-
bo ši. — Nagi Vildūnaitė, Vildū-
naitė Anė čia pat iš Čeniškių...

Pasijutau visiškai priplotas —
nesumečiau, nė ką bekalbėti.

Nors paskui Milė vedė mane
parodyti laukų, gražiai sulapoju-
sios giraitės, kurią jiedu su vy-
ru išaugino, nors... prašė dar
pasilikti kokią dieną, paviešėti
pas juos — nepasilikau. Niekaip
negalėjau atsikosėti. Galop viso-
kios mintys pradėjo grežti į sme-
genis. Nuolat skambėjo Milės
žodžiai: "Augini vaikus, svajoji
apie jų gyvenimą, laimę, o ne-
žinai, kaip gali būti..."

Tos dienos popietėje išva-
žiavau.

(Iš "Apyniai kvepėjo")

NEBUVO PAGRINDO

Moteriškų drabužių krautu-
vė Vilniuje vyriškis užklauso
madų rodytojos:

— Vakari sutikau jus so-
delyje, tai nenorėjote su manim
net kalbėtis. Dabar esate visai
kitaiip nusiteikusi.

— Aš maniau, kad tamsta esi
užsienietis, o paskiau manęs ėjo
slaptas policijos agentas.

Žmona: — Pasakyk brangus,
ar tu mane mylėsi kai mano
plaukai pasidarys sidabriniai?

Vyras: Taip, brangi. Kaip
greitai tu manai padaryti juos
sidabriniais?

Britų karalienė Elzbieta II pa-
skyrė garsų filmų aktorių Law-
rence Olivier lordu ir jis užims
vieč Lordų Rūmose.

a Dog's Life

UNCOMMON SENSE
THE AGING DOGS HEARING
AND EYESIGHT OFTEN BECOME
LESS ACUTE, BUT OLD DOGS
DOES NOT SUFFER. HE
COMPENSATES FOR THESE
LOSSES WITH THE DOGS
SUPERB SENSING ABILITY.
THE ONE SENSE UNAFFECTED
BY AGE.

WINTER WISE
ROCK SALT AND SNOW-MELTING
CHEMICALS CAN IRRITATE
A DOGS PADS AND EVEN
MAKE HIM SICK WHEN HE
LICKS THEM OFF. SPONGE
BOWSER'S PADS WHEN
HE COMES IN FROM A
WINTER WALK.

FEEDING TIPS
DOGS NEED MORE THAN
40 SEPARATE NUTRIENTS TO
ACHIEVE A BALANCED DIET.
BOWSER WILL GET ALL OF
THESE NUTRIENTS IN A
HIGH QUALITY PREPARED
DOG FOOD.

Support Your Local
S.P.C.A. or Humane Society

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

CHARLES STASUKAITIS

VESINAMA LAI DOTUVIŲ KOPLYCIA

— GORDON FUNERAL HOME —

1729 South Halsted Street, Chicago

Tel. 226-1344

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktorai

6845 SOUTH WESTERN AVE.
Tel. 737-8600-01

9837 SOUTH KEDZIE AVE.
Tel. 422-2000

EUDEIKIS GAIDAS -- DAIMID

SENIAUSIA IR DIDIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

4605-07 SO. HERMITAGE AVENUE
Tel. 927-1741 — 1742

4330-34 SO. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas 523-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS

PETKUS

TEVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street

1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef. 476-2345

TRYS MODERNISKOS KOPLYCIOS
AIKSTES AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

N A R I A I:

Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijų

AMBULANSO
PATARNAVIMAS
TURIME
KOPLYCIAS
VISOSE Miesto
DALYSE

STEPONAS C. LACK IR SŪNUS

(LACKAWICZ)

2424 WEST 69th STREET KENOSHA 7-1214
11628 SOUTHWEST HIGHWAY, PALM HILLS, ILL. 874-4418

P. J. RIDIKAS

2254 So. HALSTED STREET Tel. Yards 7-1911

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Tel.: OLympic 2-1003

PETRAS BIELIŪNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE. Tel.: LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS

3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: Yards 7-1138-1138

Su šio mėnesio pradžia dauguma vasarotojų baigė atostogas, grįžo į savo darbovietas, pensininkai sėdėjo ties pačias kėdes saugomų TV. Vieni, pailsėję su linksmais, idegusiais veidais su susėdylės žuvies maišais, su vekuotų grybų stiklais, daifnos įspūdžiais, nuotykiams, gyrėms kad buvo užsiskabinę didėjęs žuvis, bet vis pabėgdavo, kaip mėčiama upė, kad ir su keliais prukdavo.

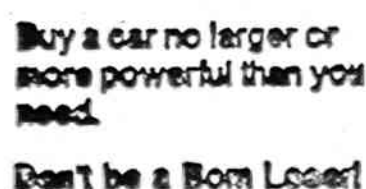
Tyla, paukščių čiulbėsiai slo-
pino didmiesčio įtemptus ner-
vus, grynus pušų aromato ora-
gajinio išrūkytus plaučius, iš-
kiavimas stiprino muskulius, sau-
lė rudino išbalčius kūnus. Be-
žuvys nekibo, grybai nedygo.
Buvo išdžiūvusi žemė, norėjosi
šokti miško laukinių šokių, išpra-
žinti lietu.

Stalas apkrautas vertingais
fantaiss. Pasivaišinę, pasižokę,
pradėjo loteriją. Vadovavo J.
Bagdžius. Išlošusieji su šypsena
ėjo, nešini tai šampano, tai kon-
jaką buteliu, tai kt.

Maskva remiasi penktąja kolona — komunistų partija, kuri padeda užgrobti svetimus kraštus. Taigi, kad galėtume atsilaikyti prieš visokius mūsų tau-

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
New York, N. Y. 10001
287 W. 20th St.
Tel. (212) 843-2218

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, IL 60608